

Thực trạng kế toán doanh thu, chi phí và kết quả kinh doanh tại Công ty Cổ phần kim khí Hà Nội

Nguyễn Thị Thanh Hương

Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật Công nghiệp

Cùng với quá trình phát triển, hội nhập kinh tế quốc tế của nước ta, Công ty cổ phần kim khí Hà Nội đang phải đối mặt với những thử thách, cạnh tranh khốc liệt của thị trường thép trong và ngoài nước nhất là vài năm gần đây khi thị trường bất động sản đóng băng. Đứng trước những thử thách lớn đòi hỏi Công ty cổ phần kim khí Hà Nội phải có những quyết định đúng đắn trong chiến lược kinh doanh của mình. Các thông tin về doanh thu, chi phí và kết quả kinh doanh cần phải được phản ánh chính xác, đầy đủ, kịp thời.

Qua tìm hiểu kế toán chi phí, doanh thu và xác định kết quả kinh doanh tại Công ty cổ phần kim khí Hà Nội có thể thấy công tác kế toán tại đơn vị có một số ưu điểm sau:

- Về bộ máy kế toán: Bộ máy kế toán của Công ty được tổ chức, sắp xếp bố trí một cách khoa học, gọn nhẹ và phù hợp với năng lực trình độ của từng nhân viên kế toán, đặc biệt là việc phân công lao động cho từng nhân viên phụ trách theo dõi một số phần hành kế toán đã giúp cho công tác kế toán của Công ty được chuyên môn hóa, đồng thời tạo ra sự liên kết thống nhất hỗ trợ lẫn nhau để cùng hoàn thành công việc chung.

Các nhân viên kế toán cơ bản có trình độ và kinh nghiệm phù hợp với chức năng và nhiệm vụ của mình, không ngừng học hỏi để nâng cao trình độ chuyên môn.

Do hệ thống kế toán đã được vi tính hóa nên công việc kế toán tại Công ty khá đơn giản và gọn nhẹ. Công việc kế toán được phân công, phân nhiệm rõ ràng. Do vậy tổ chức bộ máy kế toán doanh nghiệp gọn, khoa học đáp ứng được các yêu cầu đặt ra phù hợp với điều kiện kinh doanh linh hoạt, ứng dụng phần mềm máy tính, phần mềm kế toán trong công tác kế toán nói chung và kế toán doanh thu, chi phí, kết quả nói riêng.

- Về hóa đơn chứng từ kế toán: Các chứng từ mà Công ty sử dụng theo đúng mẫu của Bộ tài chính ban hành, các nghiệp vụ kinh tế phát sinh đều được phản ánh một cách trung thực trên chứng từ.

Các chứng từ đều được ký hiệu và đánh số theo thứ tự thời gian và được kiểm tra về nội dung nghiệp vụ kinh tế phát sinh, kiểm tra các chứng từ gốc kèm theo, kiểm tra các con số, các chữ ký và các định khoản...việc kiểm tra này giúp cho việc tổng hợp, phân loại thông tin kinh tế để ghi số tổng hợp hay số chi tiết được đầy đủ, kịp thời, chính xác.

Việc tổ chức lập và luân chuyển chứng từ phát sinh trong quá trình kinh doanh được thực hiện một cách chặt chẽ, có sự liên kết hợp lý giữa các bộ phận với phòng kế toán Công ty.

- Về các tài khoản kế toán: Hệ thống tài khoản của Công ty áp dụng theo Quyết định số 15/2006/QĐ-BTC ngày 20/03/2006 của Bộ trưởng Bộ tài chính. Công ty sử dụng các tài khoản về cơ bản theo đúng quy định của các chế độ kế toán, ngoài ra để tiện cho việc theo dõi doanh thu, chi phí của các hoạt động kinh doanh Công ty mở thêm các tài khoản chi tiết để phù hợp với đặc điểm kinh doanh của Công ty, đảm bảo thuận tiện cho việc quản lý và hạch toán nhằm cung cấp số liệu chính xác, kịp thời.

Hệ thống tài khoản thống nhất giữa kế toán Công ty và kế toán các đơn vị làm tăng hiệu quả công tác kế toán, đảm bảo cung cấp kịp thời các thông tin cần thiết và chính xác cho ban lãnh đạo Công ty và là cơ sở tin cậy để ban lãnh đạo ra quyết định kinh doanh.

- Về các sổ kế toán: Các loại sổ tổng hợp, chi tiết được mở đầy đủ rõ ràng, có sự thống nhất về mẫu số kế toán trong toàn Công ty. Công ty lập đầy đủ các loại sổ chi tiết có thể theo từng đối tượng, từng mặt hàng để phục vụ hoạt động kinh doanh.

Các mẫu số được thiết kế linh hoạt phù hợp với đặc điểm Công ty tạo điều kiện cho kiểm tra, kiểm soát số liệu cung cấp cho các nhà quản lý. Công ty sử dụng phần mềm kế toán nên thuận tiện cho công tác kế toán, giảm thiểu những công việc lặp lại của kế toán thủ công mà hiệu quả công việc lại chính xác.

- Về kế toán doanh thu, chi phí, xác định kết quả kinh doanh: Đây là công tác kế toán quan trọng của mọi doanh nghiệp, tại Công ty công tác này được thực hiện tương đối khoa học và hợp lý. Thuận tiện cho công tác lập báo cáo tài chính Công ty.

- Về kế toán doanh thu: Qua khảo sát cho thấy tại Công ty cổ phần kim khí Hà Nội, kế toán đã ghi nhận doanh thu, chi phí đảm bảo đúng nguyên tắc phù hợp giúp cho việc xác định kết quả kinh doanh được chính xác. Số kế toán chi tiết phản ánh doanh thu được kế toán Công ty mở linh hoạt, các chỉ tiêu trên số rõ ràng, điều này tạo điều kiện thuận lợi cho công tác quản lý tài chính tại Công ty được chính xác, hiệu quả.

- Về kế toán chi phí: Kế toán tại Công ty và các đơn vị trực thuộc đã mở chi tiết tài khoản phản ánh chi phí tới tài khoản cấp hai và cấp ba, điều này tạo thuận lợi cho kế toán khi cần phân loại, kiểm tra, theo dõi chi tiết từng loại chi phí phát sinh. Đặc biệt kế toán đã thực hiện nghiêm túc, tuân thủ đúng quy định khi hạch toán chi phí các khoản chi phí mà Công ty phản ánh trên số kế toán liên quan đều được coi là các khoản chi hợp lý hợp lệ làm giảm thu nhập chịu thuế.

- Về kế toán kết quả hoạt động kinh doanh: Trước khi xác định kết quả kinh doanh kế toán tại các đơn vị trực thuộc Công ty thực hiện kiểm tra đối chiếu chéo số liệu giữa các bộ phận, số liệu giữa chứng từ và trên số, số liệu giữa số chi tiết và số tổng hợp, điều này thuận lợi cho việc kết chuyển sổ sách, xác định kết quả kinh doanh tại các đơn vị trực thuộc Công ty đảm bảo chính xác, nhanh gọn. Kế toán đã lập đầy đủ các báo cáo theo đúng quy định của Nhà nước, nội dung báo cáo đã phản ánh thực tế, đạt yêu cầu.

Công ty thực hiện xác định kết quả kinh doanh theo từng tháng, thuận lợi cho công tác kiểm tra số liệu kế toán, đảm bảo cung cấp thông tin cho nhà quản trị một cách kịp thời, chính xác về tình hình hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp mình, từ đó có những kế hoạch, điều chỉnh kịp thời các hoạt động kinh doanh trong thời gian tiếp theo.

Hệ thống báo cáo tài chính của Công ty tương đối đáp ứng được yêu cầu cung cấp thông tin không chỉ cho quản lý Nhà nước mà còn phù hợp với yêu cầu sử dụng thông tin của nhiều đối tượng khác nhau trong nền kinh tế.

Bên cạnh những ưu điểm trên, công tác kế toán chi phí, doanh thu và xác định kết quả kinh doanh của Công ty còn tồn tại một số nhược điểm sau:

- Về hóa đơn chứng từ kế toán: Mặc dù các chứng từ kế toán Công ty áp dụng đều phù hợp và được sử dụng đúng mẫu quy định của Bộ tài chính. Tuy nhiên qua khảo sát quá trình bán hàng tại các đơn vị trực thuộc Công ty như xí nghiệp kinh doanh kim khí số 1 việc lưu hồ sơ bán hàng đóng riêng lẻ như hoá đơn riêng, hợp đồng theo lô hàng hoặc xác nhận đơn hàng đối với hợp đồng nguyên tắc riêng, biên bản giao nhận hàng riêng làm cho việc kiểm tra, đối chiếu quá trình bán hàng không liền mạch, chưa gắn kết cả quá trình bán hàng chẳng hạn kiểm tra ngày hợp đồng mua bán (nguyên tắc) đã ký giữa hai bên với ngày giao hàng ghi trong biên bản giao nhận hàng về số lượng, chủng

loại, đơn giá đối chiếu với hoá đơn xuất bán vẫn có một số hoá đơn in ra trước ngày biên bản giao nhận hàng chưa đúng với nguyên tắc kế toán.

- Về sử dụng tài khoản và phương pháp hạch toán: Công ty sử dụng TK 156 cho nghiệp vụ bán buôn chuyển thẳng có tham gia thanh toán. Đây là hình thức doanh nghiệp mua hàng và chuyển hàng bán thẳng cho khách hàng không qua kho nên việc sử dụng TK 156 ở đây là không đúng chế độ kế toán hiện hành vì TK 156 dùng để phản ánh hàng hóa bán ra đã qua nhập kho của doanh nghiệp. Công ty cũng sử dụng TK 156 cho nghiệp vụ bán hàng nội bộ, thực trạng này không đúng với chế độ kế toán hiện hành.

Về hóa đơn chứng từ kế toán: Vẫn còn hiện tượng các đơn vị ghi chép nhầm lẫn, sai sót, quên không ghi ngày tháng, thiếu chữ kí của người mua hàng.

- Về phương pháp giá trị hàng tồn kho: Hiện tại Công ty sử dụng phương pháp giá đích danh để xác định giá vốn xuất kho của từng lô hàng. Theo tác giá phương pháp này chưa phù hợp với đặc điểm kinh doanh của Công ty. Phương pháp giá đích danh chỉ phù hợp với các DN có ít loại mặt hàng do phải theo dõi từng lô hàng. Trong khi hệ thống kho bãi của Công ty vẫn chưa đáp ứng được việc bảo quản riêng của từng lô hàng nhập kho, số lần nhập xuất của mỗi mặt hàng nhiều khiến cho việc theo dõi và tính toán hết sức phức tạp.

- Về lập dự phòng giảm giá hàng tồn kho: Theo khảo sát thực tế, việc lập dự phòng giảm giá hàng tồn kho đối với Công ty cổ phần kim khí Hà Nội là cần thiết. Tuy nhiên, Công ty lại chưa trích lập dự phòng giảm giá hàng tồn kho. Thực trạng này thể hiện Công ty chưa áp dụng đầy đủ nguyên tắc thận trọng trong kế toán và điều đó có thể gây ra thiệt hại cho Công ty.

Tồn tại trong kế toán xác định kết quả kinh doanh

Kế toán xác định kết quả kinh doanh không tách riêng cho từng hoạt động kinh doanh, TK 911 không được mở chi tiết. Chính vì vậy gây khó khăn cho các nhà quản lý trong việc nắm bắt tình hình kinh doanh của các mặt hoạt động./

Tài liệu tham khảo

Công ty CP Kim Khí Hà Nội (2016), Báo cáo của ban kiểm soát tại hội đồng cổ đông thường niên, Hà Nội

Bộ Tài chính (2015), Chế độ kế toán DN Quyển 1- Thông tư số 200/2014/TT-BTC ngày 22/12/2014 của Bộ Tài chính về hướng dẫn Chế độ kế toán DN, NXB Tài chính, Hà Nội.

Bộ Tài chính (2015), Chế độ kế toán DN Quyển 2, NXB Tài chính, Hà Nội

Bộ Tài chính (2015), Chuẩn mực kế toán Việt Nam, NXB Tài chính, Hà Nội.